

Bruxelles, den 23. november 2018
(OR. en)

14498/18

Interinstitutionel sag:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 285
ECOFIN 1088
EJUSTICE 156
COMPET 798
CODEC 2058
IA 385

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Komm. dok. nr.:	7222/18 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 REV 1 + ADD 3
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om, hvilken lovgivning der finder anvendelse med hensyn til virkningerne for tredjepart af overdragelse af fordringer (førstebehandling) - Situationsrapport

I. INDLEDNING

1. Som en del af handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen fremlagde Kommissionen den 12. marts 2018 ovennævnte forslag¹, der er baseret på artikel 81, stk. 2, (samarbejde om civilretlige spørgsmål) i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og underlagt den almindelige lovgivningsprocedure. Forslaget ledsages af en meddelelse fra Kommissionen om hvilken lovgivning, der finder anvendelse med hensyn til de formueretlige virkninger af transaktioner i værdipapirer,² og en konsekvensanalyse³. Målet med forslaget er at øge grænseoverskridende transaktioner i fordringer og dermed lette adgangen til finansiering.

¹ 7222/18 - COM(2018) 96 final.

² 7358/18 - COM(2018) 89 final.

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

2. Overdragelsen af en fordring vedrører en situation, hvor en kreditor overfører retten til at kræve fordringen opfyldt til en anden person. Der findes for øjeblikket ingen retssikkerhed på EU-plan for så vidt angår, hvilken national lovgivning der finder anvendelse ved afgørelse af, hvem der ejer en fordring, efter at overdragelsen har fundet sted i en grænseoverskridende sag.
3. I situationer, hvor der skal foretages et lovvalg, foreslår Kommissionen som generel regel, at den lov, der gælder for overdragers sædvanlige opholdssted, bør regulere virkningerne for tredjepart af en overdragelse af en fordring. Ifølge Kommissionens vurdering er en af de største fordele ved denne regel, at det er let at forudsige hvilken lovgivning, der finder anvendelse, eftersom overdragerens placering på forhånd kan fastslås af tredjeparter. Samtidig foreslår Kommissionen to undtagelser (kontanter krediteret en bankkonto og fordringer, der hidrører fra finansielle instrumenter); i sådanne tilfælde finder den lov, der gælder for overdragelse af fordringer, anvendelse. For så vidt angår securitiseringstransaktioner foreslår Kommissionen et valg mellem den lov, der gælder for overdragers sædvanlige opholdssted og den lov, der gælder for overdragelse af fordringer. Dette har til formål at lette både store og mindre operatørers adgang til at deltage i grænseoverskridende securitiseringer.
4. Europa-Parlamentet udpegede MEP Pavel Svoboda (CZ, EPP), formand for Retsudvalget, som ordfører. Den 12. september 2018 godkendte EP's plenarforsamling JURI-udvalgets afgørelse om at indlede interinstitutionelle forhandlinger på grundlag af Svoboda-betænkningen⁴, som indeholder 24 ændringsforslag til Kommissionens forslag.

⁴ PE621.985v02-00 - A8-0261/2018.

5. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse⁵ om dette forslag den 11. juli 2018, og Den Europæiske Centralbank afgav sin udtalelse⁶ den 18. juli 2018.
6. I medfør af protokol nr. 21 til traktaterne om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, har Det Forenede Kongerige besluttet ikke at tilslutte sig forslaget, og Irlands beslutning afventes. I medfør af protokol nr. 22 til traktaterne om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af de foreslåede foranstaltninger.

II. ARBEJDET I RÅDET

7. Gruppen vedrørende Civilretlige Spørgsmål (overdragelse af fordringer) havde en første generel udveksling af synspunkter om forslaget og den tilhørende konsekvensanalyse under det bulgarske formandskab. Under det østrigske formandskab er der blevet afsat fem møder i arbejdsgruppen til den tekniske gennemgang af forslaget.
8. Gruppen vedrørende Civilretlige Spørgsmål så generelt med tilfredshed på forslaget og anerkendte behovet for at sikre retssikkerheden i tilfælde af grænseoverskridende overdragelse af fordringer, da dette forslag har til formål at udfylde et hul i EU-retten, der ikke blev fyldt ud med Rom I-forordningen⁷. Samtidig understregede mange medlemsstater, at forslaget, selv om det ved første øjekast giver indtryk af at være et internationalt privatretligt instrument med begrænset anvendelsesområde, berørte juridiske aspekter vedrørende værdipapirer og finansielle markeder og dermed var af en meget kompleks karakter. De bemærkede, at en indgående analyse af dets indhold og mulige konsekvenser var påkrævet.

⁵ 11427/18.

⁶ CON/2018/33.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (*EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6*).

9. I løbet af arbejdsgruppens møder bidrog medlemsstaterne aktivt til at belyse forslagets kompleksitet ved at fremsende konkrete eksempler, som efterfølgende blev drøftet med Kommissionen.
10. Den 23. oktober 2018 fremlagde formandskabet et dokument om artikel 1 (anvendelsesområde), artikel 2 (definitioner), artikel 4 (den lovgivning, der finder anvendelse) og artikel 10 (forholdet til andre bestemmelser i EU-retten), da disse artikler betragtes som forslagets vigtigste elementer. Drøftelserne på grundlag af formandskabets dokument viste, at det var nødvendigt med yderligere præciseringer i den dispositive del af teksten med hensyn til visse definitioner og med henblik på at sikre, at forslaget ikke finder anvendelse på værdipapirer. Derudover viste drøftelserne om artikel 4, at de fleste medlemsstater endnu ikke var klar til at fremsætte deres endelige holdning til forslagets centrale bestemmelse. Mens en række medlemsstater gav udtryk for en foreløbig tendens hen imod at støtte Kommissionens foreslåede generelle regel, støttede nogle medlemsstater, at den lov, der gælder for overdragelse af fordringer, skal være det vigtigste tilknytningskriterium. Generelt påpegede medlemsstaterne, at en endelig beslutning om, hvorvidt den generelle regel, som Kommissionen havde foreslået, var den mest egnede, kun kan træffes efter en grundig gennemgang af forslagets anvendelsesområde og de forskellige typer fordringer, der kan gøres til genstand for en overdragelse.

11. Efter den første gennemgang af forslaget i sin helhed fremlagde formandskabet et dokument⁸, der indeholder en række forslag til affattelse for at fremme de videre drøftelser om forslagets vigtigste elementer, og som tager hensyn til medlemsstaternes mundtlige og skriftlige bidrag. Medlemsstaternes detaljerede bemærkninger til forslaget og konsekvensanalysen er samlet i særskilte dokumenter⁹.
12. Forslagene til omformulering blev generelt hilst velkommen som et skridt i den rigtige retning. Der kan gøres fremskridt med en række tekniske spørgsmål, f.eks. forholdet mellem forslaget og Rom I-forordningen og yderligere tilpasning til nævnte forordning. Der var bred enighed om, at debtors stilling ikke bør berøres af forslaget, og at dette bør udtrykkes tydeligere i teksten. Uden at dette berører behovet for at vende tilbage til nogle af detaljerne, blev der opnået en forsigtig fælles forståelse om begrebet "virkninger for tredjepart", visse definitioner, f.eks. "overdragelse", "fordring" eller "sædvanligt opholdssted", og om brugen af princippet om universel anvendelse. Analysen af artikel 5 (Anvendelsesområdet for den lov, der finder anvendelse), 9 (Stater med mere end ét retssystem) og 14 (Tidsmæssig anvendelse) viser, at det vil kræve få ændringer at præcisere de pågældende artikler og forbedre ordlyden.
13. Drøftelserne i Gruppen vedrørende Civilretlige Spørgsmål kastede lys over en række spørgsmål, der skal afklares, før der kan træffes afgørende politikbeslutninger. Forslagets kompleksitet, dets mulige virkninger for de finansielle markeder og dets indbyrdes forhold med andre EU-retsakter skal drøftes nærmere af de juridiske og finansielle eksperter for at gøre det muligt for medlemsstaterne at træffe velinformerede beslutninger.

⁸ 13936/18.

⁹ 11384/18 + ADD1, 13614/18 + ADD1 + ADD 2 + ADD 3, WK 11125/2018 + ADD1 + ADD 2.

14. På baggrund af ovenstående er de vigtigste elementer, der skal forhandles yderligere om, og hvor der bør foretages væsentlige ændringer, som følger:
- a) Artikel 1 (Anvendelsesområde) indeholder en liste over undtagelser fra anvendelsesområdet i forordningen.
 - b) Artikel 2 (Definitioner), særlig med hensyn til definitionerne af "kreditinstitut", "kontanter" og "finansielt instrument".
 - c) Artikel 4 (Den lov, der finder anvendelse): Analysen af den almindelige lovvalgsregel (overdragets sædvanlige opholdssted), som Kommissionen har foreslået, viste, at det vil være nødvendigt at overveje at fastsætte flere undtagelser. Dette kan f.eks. vedrøre syndikerede kreditaftaler eller tilfælde, hvor fast ejendom anvendes som sikkerhedsstillelse i forbindelse med sikrede udlån. Det vil derfor være afgørende at identificere det passende tilknytningskriterium afhængigt af typen af fordring, der er genstand for en overdragelse. Beslutter medlemsstaterne sig for at vælge den lov, der finder anvendelse på den overdragne fordring, som den generelle regel, vil det være nødvendigt med visse (andre) undtagelser, f.eks. med hensyn til overdragelse af flere og fremtidige fordringer (f.eks. i henhold til factoringaftaler).

- d) Artikel 10 (Forholdet til andre bestemmelser i EU-retten Forslagets forhold til insolvensforordningen¹⁰ og de tre direktiver om værdipapirer (direktivet om finansiell sikkerhedsstillelse¹¹, direktivet om endelig afregning¹² og likvidationsdirektivet¹³) er indviklet, da de fire retsakter indeholder deres egne lovvalgsregler. De mulige ændringer bør sigte mod at undgå enhver mulig overlapning eller uoverensstemmelser mellem disse instrumenters lovvalgsregler og forslaget.

III. KONKLUSION

15. Selv om der er gjort betydelige fremskridt under det østrigske formandskab, vil der skulle gøres mere for at nå til enighed om de nødvendige ændringer af forslaget, fordi det er komplekst og har vidtrækkende konsekvenser.
16. På denne baggrund opfordres De Faste Repræsentanternes Komité til at forelægge denne situationsrapport for Rådet, så det kan tage den til efterretning på samlingen den 6.-7. december 2018.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20. maj 2015 om insolvensbehandling (EUT L 141 af 5.6.2015, s. 19).

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/47/EF af 6. juni 2002 om aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse (EFT L 168 af 27.6.2002, s. 43).

¹² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/26/EF af 19. maj 1998 om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer (EFT L 166 af 11.6.1998, s. 45).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF af 4. april 2001 om sanering og likvidation af kreditinstitutter (EFT L 125 af 5.5.2001, s. 15).